

ZAPOJENÍ DĚTÍ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM DO ČINNOSTÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Co pomůže k zapojení dítěte s OMJ do činností v MŠ? Jak podpořit počáteční komunikaci, když dítě nerozumí česky? Jak usnadnit porozumění?

- Tématu se věnujeme také na webu [Inkluzivní škola](#).
- Rádi Vám také poskytneme metodickou podporu. Pro konzultaci konkrétního případu kontaktujte [odbornou pracovníci](#) pro Váš stupeň či region.
- Unikl Vám některý informační leták? Kompletní přehled najdete [zde](#).

Pro vytvoření adaptačních skupin doporučujeme využít [výzvy MŠMT: šablony na adaptační skupiny pro děti mimo vzdělávání](#).

Pokud je ve třídě více dětí, které hovoří stejným jazykem a drží se stále spolu, doporučujeme zařadit **skupinové aktivity**, při kterých se děti náhodně promíchají. Osvědčeným způsobem, jak omezit dobu, kdy děti hovoří svým jazykem, je vytvoření tzv. **koutku mateřského jazyka**, kam se mohou děti schovat a povídat si s kamarádem v bezpečí mateřštiny. Také **při pobytu venku** by měly děti mít možnost svobodně se projevovat v rodném jazyce. Lze také využít dobrovolnou podporu českých dětí v **roli patrona konkrétního dítěte** během dne nebo při skupinové činnosti.

- **Individuální přístup.** Každé dítě je jiné a neexistuje univerzální recept, jak dítě do aktivit třídy zapojit. Doporučujeme vycházet z jeho zájmů, zohlednit osobnostní a národnostní specifika dítěte. Pedagog by měl být vnímavý a citlivý k náročnosti situace dítěte a být ochoten věnovat mu chvilku denně.
- **Časté střídání činností.** Pobyt v jinojazyčném prostředí je pro malé dítě velmi náročný. Pokud dostatečně nerozumí, rychle ztrácí pozornost. Doporučujeme střídat různé typy činností (hudební, výtvarné a pohybové), které nejsou primárně založené na porozumění jazyku. V rámci společných činností v MŠ je vhodné se soustředit spíše na vlastní prožitek z dané činnosti než na výsledek.
- **Zjednodušení projevu.** Základem je využívání **názornosti**, **pomalého tempa řeči**, zapojení **gest a mimiky**, **komentování bezprostředního dění**, omezení používání zdrobnělin.
- **Ustálené jednoduché instrukce.** Např. *Jdeme ven, cvičit, malovat, sedneme si do kruhu*. Kolegyně ve třídě si mohou domluvit a sepsat seznam základních instrukcí (cca 10) a používat je ve stejném znění.
- **Ověřování porozumění.** Děti přirozeně napodobují ostatní, ale může se snadno stát, že vůbec netuší, co se děje, a uniká jim smysl činnosti.
- **Pravidelný denní režim a rituály.** Obrazový režim dne usnadní dítěti orientaci. Ke změně činnosti doporučujeme využívat zvukové signály – například uklízeč písničku, zvoneček, triangel.
- **Příprava na činnost předem.** Do přípravy je vhodné zapojit třídní asistentku nebo paní učitelku, která má v MŠ na starosti jazykovou podporu dětí s OMJ. Před samotnou řízenou činností je vhodné dětem s OMJ ukázat obrázky, naučit je slovní zásobu (cca 5 slov), aby nebyly v průběhu činnosti ztraceny.
- **Opakování oblíbených aktivit.** Tento jednoduchý princip zároveň zajistí, že si dítě bude opakovat slovní zásobu, kterou se již naučilo, a zažije pocit úspěchu z porozumění.
- **Pozitivní zpětná vazba.** Srozumitelná pochvala povzbudí děti s OMJ ve snaze mluvit česky a motivuje k aktivnímu zapojení do činnosti. Existují různé způsoby, jak děti oceňovat za jejich drobné úspěchy. Děti mohou sbírat nálepky za drobné úspěchy (například aktivní zapojení v ranním kruhu) nebo dostat pozitivní vzkaz pro rodiče, které pokrok také jistě potěší.

Tipy na zohlednění potřeb dětí s OMJ při řízených činnostech a inspiraci pro konkrétní aktivity najdete v materiálu [Nápadníček aktivit pro MŠ](#), který je volně ke stažení. Příklady dobré praxe najdete na [Inkluzivní škole](#) [dole pod článkem v sekci Dobrá praxe](#).